

Slovo k povzbuzení na neděli 11. července 2021, na 15. neděli v mezidobí – B  
Biblická čtení: Am 7,12-15; Ž 85; Ef 1,3-14; Mk 6,7-13

Milé sestry, milí bratři,

zkusme zaměřit dnes svou pozornost především na úryvek evangelií. Máme před sebou zprávu o vyslání Dvanácti podle Markova sepsání evangelia, zprávu, kterou s drobnými odchylkami najdeme i u Matouše a Lukáše: Pán Ježíš vysílá svých Dvanáct apoštolů do světa, svěřuje jim svou Boží moc nad nečistými duchy a dává jim pokyny, jak se mají na cestu vybavit, respektive nevybavit, a jak mají s poselstvím evangelia obcházet jednotlivá místa. Apoštolové, jak říká souhrnná zpráva na konci dnešního úryvku, tak také s Kristovou pomocí činí; jdou do světa, volají k obrácení, vyhánějí mnoho zlých duchů a pomazávajíce nemocné olejem je uzdravují.

Jistěže, jedná se o jedinečné vyslání samotných Dvanácti, tedy o text, který má promlouvat v první řadě k těm, kterým (nehodným) je v církvi nějak svěřena apoštolská a kněžská služba. Nicméně – jak tomu ostatně u Božího slova bývá vždy – úryvek má i svůj docela univerzální rozměr, a tak může a má promlouvat nějak i k nám ke všem. Jak jako celek, tak i ve svých mnohých krásných detailech. Zkusme se tedy zaměřit právě na ně, na (zdánlivé) detaily, konkrétně na tři z nich...

Prvním je poznámka samotného evangelisty, že Pán Ježíš své učedníky vysílá «po dvou». To je detail, který odhaluje jistě ještě mnohem více než jen pravdivý praktický fakt, že dva si mohou navzájem pomáhat, že se mohou navzájem doplňovat, případně se zastoupit, že dva zmohou více než jeden. To vše samozřejmě platí, ale vyslání po dvou je ještě hlubší. Upozorňuje nás, ba nám přímo zjevuje, že ke službě evangelia schopnost spolupráce s druhými nutně patří, že hlasatel evangelia se nikdy nemůže cítit jako solitér, jako jeho výlučný zprostředkovatel. Naopak, musí být schopen spolupracovat i s ostatními, kterým je svěřeno podobné anebo stejné poslání.

Což pochopitelně neplatí jen o samotném hlásání evangelia, o různých formách apoštolské služby v církvi či o spolupráci v jednotlivých církevních obcích, ve farnostech. Něco takového platí o spolupráci na jakémkoli dobrém díle, jež je přeci vždy nějak Boží. Každé dobré dílo, k němuž je člověk Bohem povolán, je vždy nějakou – i když třeba jen docela implicitní (ale někdy o to intenzivnější) – formou Kristova evangelia, podobou Kristovy přítomnosti ve světě k jeho spáse.

A tak můžeme třeba zazpytovat svědomí, jak jsme na tom se schopností spolupráce, se schopností se rozdělit o práci na dobrém díle; tedy za předpokladu, že se vůbec o nějaké snažíme, pokud se vůbec k dobrým dílům Pánem Ježíšem necháváme vysílat...

Druhým detailem je Kristovo nařízení apoštolům, «aby si na cestu nic nebrali, jen hůl; ani chléb, ani mošnu, ani peníze do opasku, jen opánky na nohy, ani aby si neoblékali dvoje šaty». Aby se stali poutníky podobnými samotnému Pánu Ježíšovi; nezajištěnými na této zemi a spoléhajícími se na Boží prozřetelnost.

Zvlášť tento moment se pochopitelně týká opět zejména apoštolů, jejich vyslání do celého světa a následně pak všech putovních hlasatelů evangelia, zvlášť v dobách prvotní církve, všech skutečných misionářů v dějinách církve či těch, kteří měli a mají Pána Ježíše následovat v chudobě zasvěceným životem. Ale základní výzva k určité nezajištěnosti na tomto světě se nějak týká úplně všech Kristových následovníků a následovnic, jak ostatně vyplývá i z nejednoho Kristova slova určeného všem na jiných místech evangelia.

Doslovně výzva k nezajištěnosti tedy snad neplatí všem křesťanům; povětšinou asi můžeme (anebo mnozí spíše musí – třeba s ohledem na rodinu) mít i nějaké zásoby chleba, nějaké mošny, peníze či vícero bot anebo šatů.

Alegoricky, duchovně však ano. Kristovo slovo nám všem říká, že určitá bytostná pozemská nezajištěnost ke křesťanské existenci prostě patří, že patří k charakteristice Kristova poutníka,

Kristovy poutnice na tomto světě. Pozemskou hmotnou zajištěností si nejen věčnou spásu ale ani skutečné pozemské štěstí opravdu nezajistíme.

Což neznamená jen připomenutí, že jsou ještě mnohem důležitější věci než pozemská hmotná zajištěnost, především náš vztah s Pánem Bohem a také s druhými lidmi. Ale připomíná nám to také, že snahou o přílišnou pozemskou zajištěnost nám mnohem podstatnější skutečnosti mohou uniknout; pro úpornou snahu být zde zajištěn, pojištěn a vybaven můžeme přestat vnímat Boha a druhé lidi a s nimi i mnohé ostatní Boží ideály, ona dobrá díla, na nichž jsme povolání spolupracovat; díla milosrdenství, lásky, pomoci, spravedlnosti.

Pro přílišnou snahu se zajistit do budoucna nám může uniknout přítomný okamžik, ten, ve kterém se zvláště prožívá vztah s Bohem i s druhými lidmi, ve kterém se děje vyslání k dobrým dílům, ve kterém se dobrá díla konají, ve kterém se prostě žije.

Že tomu tak opravdu je, nám možná i poslední doba koronavirová mohla tak trochu ukázat; vždyť odhalila, jak křehké je naše plánování a naše zajišťování a pojišťování se do budoucna.

A tak zkusme zazpytovat svědomí i v tomto duchu...

Třetím detailem je zpráva evangelisty, že apoštolové «pomazávali olejem mnoho nemocných a uzdravovali je». V každém případě můžeme v těchto slovech číst určitý evangelijní základ svátosti pomazání nemocných, kterou pak docela explicitně popíše ve svém listě apoštol Jakub: «Je někdo z vás nemocný? Ať si zavolá představené církevní obce (tedy kněze) a ti ať se nad ním modlí a mažou ho olejem ve jménu Páně; modlitba spojená s vírou zachrání nemocného, Pán ho pozdvihne, a jestliže se nemocný dopustil hříchů, bude mu odpuštěno». Už to je pozvání pro nás pro všechny se této krásné svátosti nebát a naopak po ní toužit, požádat o ni, kdykoli vážněji onemocníme. Pro kněze je evangelijní zpráva připomenutím, že udělování svátosti nemocných je součástí jejich poslání, má být jejich kněžskou radostí.

V poslání uzdravovat nemocné, které je pro Dvanáct tak výrazné, však můžeme číst ještě i mnohem obecnější povolání týkající se opět nějak nás všech; každého podle jeho vlastního životního stavu a situace.

Necháme-li stranou specifický rozměr, který pro sebe v Kristových slovech mohou číst všichni lékaři a zdravotníci, pak poslání pomáhat uzdravovat nemocné můžeme číst všichni jako poslání se pokusit nějak pomoci různě nemocným lidským vztahům kolem nás. To jsou přeci jedny z nejbolestnějších a nejtrýznivějších nemocí, které nás mohou potkat. A zároveň nemocemi, které se s Boží pomocí můžeme pokusit nějak uzdravovat všichni. Proto se můžeme cítit k tomuto úkolu také vyslání, samozřejmě s pokorným vědomím vlastní nemocnosti.

Proto se do třetice zeptejme, zazpytujeme své svědomí, jak jsme na tom s touhou se dle svých možností a s Boží pomocí pokoušet uzdravovat to, co je na našich zvláště vzájemných vztazích nemocné a nesprávné. Jak je naplňování tohoto poslání důležité, nám připomíná nejen dnešní evangelijní úryvek ale i sama zkušenost, jak jsou to často právě nemoci našich (vzájemných) vztahů, jež nám brání vidět samotného Boha i druhého člověka, jež nám brání ve skutečném obrácení se k Boží lásce...